

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 1 de 10

CARACTERÍSTIQUES GENERALS *

Tipus: Formació bàsica, Obligatòria, Optativa
 Treball de final de grau, Pràctiques tutelades
 Pràctiques Orientades a la Menció

Durada: Semestral

Semestre / s: S4

Nombre de crèdits ECTS: 9

Idioma / es: Anglès

DESCRIPCIÓ

BREU DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

La Química Farmacèutica (també anomenada Química Mèdica) és considerada una de les ciències farmacèutiques, amb profundes arrels en la Química (particularment Química Orgànica) i en la Farmacologia, que estudia el disseny, la síntesi i el desenvolupament de molècules biològicament actives i fàrmacs amb finalitats terapèutiques. Això inclou l'estudi dels medicaments existents, el disseny de nous fàrmacs mitjançant l'ús de tècniques computacionals modernes, les seves propietats biològiques i les relacions quantitatives estructura-activitat. També estudia les interaccions entre aquestes molècules i dianes biològiques i els efectes biològics posteriors.

COMPETÈNCIES *

Competències Generals:

- G-1 Identificar, dissenyar, obtenir, analitzar, controlar i produir fàrmacs i medicaments, així com altres productes i matèries primeres d'interès sanitari d'ús humà o veterinari.
- G-2 Avaluar els efectes terapèutics i tòxics de substàncies amb activitat farmacològica.
- G-4 Dissenyar, preparar, subministrar i dispensar medicaments i altres productes d'interès sanitari.
- G-11 Avaluar els efectes toxicològics de substàncies i dissenyar i aplicar les proves i anàlisis corresponents.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 2 de 10

- G-16 Demostrar capacitat per a la comunicació oral i escrita en anglès.

Competències Específiques:

- E-Q1 Identificar, dissenyar, obtenir, analitzar i produir principis actius, fàrmacs i altres productes i materials d'interès sanitari.
- E-Q3 Dur a terme processos de laboratori estàndard incloent l'ús d'equips científics de síntesi i anàlisi, instrumentació apropiada inclosa.
- E-Q4 Estimar els riscos associats a la utilització de substàncies químiques i processos de laboratori.
- E-Q5 Conèixer les característiques fisicoquímiques de les substàncies utilitzades per a la fabricació dels medicaments.
- E-Q8 Conèixer i comprendre la naturalesa i comportament dels grups funcionals en molècules orgàniques.
- E-Q9 Conèixer l'origen, naturalesa, disseny, obtenció, anàlisi i control de medicaments i productes sanitaris.

Competències Transversals:

- T-1 Tenir coneixements avançats i demostrar una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el seu camp d'estudi amb una profunditat que arribi fins a l'avantguarda del coneixement.
- T-2 Ser capaços de desenvolupar-se i poder aplicar els seus coneixements i les seves capacitats de resolució de problemes, en àmbits laborals complexos i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores.

REQUISITS PREVIS *

Es recomana tenir coneixements previs de Química Analítica i Química Orgànica

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 3 de 10

CONTINGUTS

Capítol 1: Indústria Farmacèutica

1.1. Definició d'indústria farmacèutica. 1.2. Organització de la I + D farmacèutica de. 1.3. Gestió de la R + D. 1.4. Àrees relacionades amb l'R + D 1.5. Esquema general d'un projecte de R + D farmacèutica. 1.6. Registre de Productes Farmacèutics.

Capítol 2: Les Tres Fases de l'Acció d'un Fàrmac

2A: Fase Farmacèutica: 2A.1. Fases de l'acció d'un fàrmac. 2A.2. Fase Farmacèutica. 2A.3. Les formes de dosificació i vies d'administració.

2B: Fase farmacocinètica: 2B.1. Introducció. 2B.2. Absorció. 2B.3. Distribució i Eliminació. 2B.4. Metabolisme. 2B.5. Farmacocinètica. Aspectes quantitius.

2C: Fase farmacodinàmica: 2C.1. Introducció. 2C.2. Receptors. 2C.3. Teoria Receptor. 2C.4. Efectes adversos.

Capítol 3: Grups Terapèutics

3.1. Introducció. Classificació dels Fàrmacs. 3.2. Agents antineoplàstics. 3.3. Els analgèsics i AINE. 3.4. Antimicrobians. 3.5. Medicaments que afecten els mecanismes colinèrgics. 3.6. Medicaments que afecten els mecanismes adrenèrgics. 3.7. Els fàrmacs i les malalties cardiovasculars. 3.8. Els fàrmacs psicoactius. 3.9. Antagonistes de la histamina. 3.10. Els esteroides i compostos relacionats. 3.11. Les prostaglandines, leucotriens i altres eicosanoides. 3.12. Proteïnes, enzims i hormones peptídiques. 3.13. Les vitamines i compostos relacionats. 3.14. Les plantes a la química mèdica.

Capítol 4: Descobriment i Producció de Fàrmacs

4.1. Introducció: Història del descobriment de fàrmacs i el disseny *de novo* d'un medicament. 4.2. Disseny de fàrmacs i Recerca preclínica. 4.3. Diances farmacològiques i mecanismes d'acció de Fàrmacs. 4.4. Post-Genomic Drug Discovery. 4.5. Estratègies de disseny de fàrmacs. 4.6. Optimització ADMET. 4.7. Els profàrmacs i fàrmacs dirigits. 4.8. Les quimioteques combinatòries: regles de filtrat. 4.9. Desenvolupament químic.

Capítol 5: Patents en Química, Farmàcia i Biomedicina

5.1. Introducció. 5.2. Patents: definició, els drets i requisits. 5.3. Patents dependents. 5.4. Sistema de patents espanyoles. 5.5. Procediments de sol·licitud de patent. 5.6. Parts d'una patent. 5.7. Extensió de l'exclusivitat. 5.8. Infracció de patents. 5.9. Accés a la documentació. 5.10. Sistema de patents dels EUA 5,11. Patents de biotecnologia.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 4 de 10

Laboratori de Química Farmacèutica:

El Laboratori de Química Farmacèutica té com a objectiu proporcionar l'experiència experimental en el disseny, elaboració i anàlisi de fàrmacs. Aquest laboratori està estructurat al voltant de petits projectes que combinen química computacional, sintètica i tècniques analítiques d'ús comú en la investigació de fàrmacs.

METODOLOGIA

ACTIVITATS FORMATIVES

Activitats Formatives * (Memòria GF)	Activitats Formatives (Sigma)	Crèdits * ECTS	Competències
Sessions teòriques	Sessions d'exposició de conceptes	1,8	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
Resolució d'exercicis i problemes	Sessions de resolució d'exercicis, problemes i casos (1)	0,4	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
Activitats integradors del coneixement: casos, seminaris, Treballs dirigits i aprenentatge cooperatiu	Seminaris	-	-
Sessions pràctiques: laboratori o simulacions	Treball pràctic / laboratori	2,9	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 5 de 10

-	Presentacions (3)	-	-
Estudi personal de l'alumne	Activitats d'estudi personal per part dels estudiants	3,7	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
Activitats d'avaluació	Activitats d'avaluació (exàmens, controls de seguiment ...)	0,2	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2 ,,
	TOTAL	9,0	

GF: Grau en Farmàcia

(1) En el GF l'epígraf de "casos" de la fitxa de l'assignatura en Sigma està inclòs en "Activitats integradores del coneixement "

(3) En el GF l'epígraf "presentacions" de la fitxa de l'assignatura en Sigma està inclòs en "Activitats integradores del coneixement "

EXPLICACIÓ DE LA METODOLOGIA DIDÀCTICA

1. Mètode expositiu. Lliçó magistral participativa, treball a través de les exposicions dels diferents continguts teoricopràctics i implicant a l'estudiant amb la combinació d'activitats i exercicis a l'aula. Incentivant l'alumne a formular preguntes que comportin un raonament personal. Impartició de continguts, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements a l'aula oa través de mitjans audiovisuals.

2. Pràctiques en laboratori. Realització d'activitats de laboratori per part de l'estudiant per tal d'aplicar a nivell pràctic la teoria d'un àmbit de coneixement i sempre sota la supervisió directa d'un professor.

5. Aprenentatge basat en problemes o casos, Permetent que els estudiants experimentin, assagin i indaguin sobre la naturalesa de situacions, fenòmens i activitats quotidianes es fomenta l'anàlisi, el treball en equip i la presa de decisions.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 6 de 10

6. Aprenentatge cooperatiu, aconseguint que els estudiants es facin responsables del seu propi aprenentatge i del dels seus companys en una estratègia de responsabilitat compartida per assolir metes grupals.

7. Activitats d'avaluació. Exercicis per avaluar el grau d'assumpció de les competències (coneixements, habilitats, valors) per part dels alumnes. De forma continuada o puntual.

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 7 de 10

AVALUACIÓ

MÈTODES D'AVALUACIÓ

Mètodes d'avaluació * (Memòria GF)	Mètodes d'avaluació (Sigma)	Pes * (2)	Competències
Examen final	Examen final	40%	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
-	Examen / és parcial / s (1)	-	-
Seguiment de l'aprenentatge (inclou controls, casos, exercicis, problemes, participació, avaluació On-line, autoavaluació)	Activitats de seguiment	20%	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
Treballs i presentacions	Treballs i presentacions	20%	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
Treball pràctic o experimental	Treball experimental o de camp	20%	G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2,
Avaluació TFG	Projectes	-	-
Pràctiques externes (pràctiques tutelades i pràctiques orientades a la menció)	Valoració de l'empresa o institució	-	-
-	Participació (1)	-	-
		100%	

GF: Grau en Farmàcia

1) En el GF els epígrafs "Examen / és parcial / es" i "la Participació" de la fitxa de l'assignatura en Sigma estan inclosos en "Seguiment de l'aprenentatge"

(2) Els valors poden oscil·lar $\pm 5\%$ respecte el valor definit en la memòria del GF (sumatori final 100%)

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 8 de 10

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Demostrar el coneixement de les fases de la R + D d'un medicament.
- Tenir capacitat per associar l'estructura dels fàrmacs amb el seu mecanisme d'acció molecular i la seva activitat terapèutica.
- Tenir coneixement dels principals grups terapèutics i unes primeres nocions d'ADME-Tox.
- Ser capaç de predir les transformacions metabòliques dels fàrmacs en l'organisme.
- Plantejar transformacions químiques de fàrmacs encaminades a optimitzar les seves propietats farmacocinètiques i la seva activitat biològica.
- Demostrar coneixements sobre les patents en el sector farmacèutic

QUALIFICACIÓ

La qualificació de la *primera convocatòria* d'aquesta assignatura s'obté mitjançant la mitjana ponderada de:

Examen Final	40%
Exàmens de seguiment	20%
Projecte i presentació	20%
Laboratori	20%

El **Examen Final** i els **exàmens de seguiment** són de tipus test.

El **Projecte** consisteix en la preparació en grup i exposició d'un treball sobre el desenvolupament d'un fàrmac conegut.

El **Laboratori** suposarà la realització d'una sèrie d'experiències relacionades amb el disseny, elaboració i anàlisi de fàrmacs

Perquè es pugui fer aquesta mitjana tres de les qualificacions han de ser iguals o superiors a 4 punts. Si dues qualificacions són inferiors a 4 punts se suspèn la primera convocatòria.

Convocatòries successives:

Examen Final	60%
Projecte i presentació	20%

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 9 de 10

Laboratori

20%

Les qualificacions del **Projecte** i **Laboratori** seran les obtingudes durant el desenvolupament del curs corresponent a la primera convocatòria.

AVALUACIÓ DE LES COMPETÈNCIES

Per a l'avaluació de les competències G-1, G-2, G-4, G-11, G-16, EQ-1, EQ-3, EQ-4, EQ-5, EQ-8, EQ-9, T-1, T2, es farà servir com a indicador la nota de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAPHY (*):

- Course Materials (available on the Moodle platform, <http://farmacia.url.edu>)
- Wilson & Gisvold's Textbook of Organic Medicinal and Pharmaceutical Chemistry, Lippincott Williams & Wilkins, 11 ed, 2004
- JB Taylor, PD Kennewell, Modern Medicinal Chemistry, Ellis Horwood, New York, 1997.
- ICH Guideline (<http://www.ich.org>)
- European Pharmacopoeia (<http://www.pheur.org>)
- US Pharmacopoeia (<http://www.usp.org>)

OTHER REQUIRED MATERIAL:

- G. L. Patrick. Una introducció a l'Medicinal Chemistry Oxford University Press, Oxford, 1995.
- A. Gringauz, Introduction to Medicinal Chemistry: How Drugs Act and Why, Wiley-VCH, New York, 1997.
- C. Avendaño, Introduction to Pharmaceutical Chemistry, Inter-McGraw-Hill, Madrid, 1993.
- FD King, Medicinal Chemistry: Principles and Practice, Royal Society of Chemistry, Cambridge, 1994.
- A. Delgado, C. Minguillón, J. Juglar, Introduction to Drug Synthesis, Synthesis Editorial, Madrid, 2002.
- Chemoinformatics in Drug Discovery, T.I. Oprea ed., Wiley 2005

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).

ASSIGNATURA: QUÍMICA FARMACÈUTICA

MATÈRIA: Química Farmacèutica

MÒDUL: Química

ESTUDIS: Grau en Farmàcia

Pàgina 10 de 10

HISTÒRICA DEL DOCUMENT

MODIFICACIONS ANTERIORS

No procedeix

ÚLTIMA REVISIÓ (Indicar data i autor / s)

16 de Juliol 2016, Dr. José I. Borrell i Dr. David Sánchez

* Aquestes característiques no es poden modificar sense l'aprovació dels òrgans responsables de les estructures acadèmiques de nivell superior (matèria, mòdul i / o pla d'estudis).